

tilbage fra den Overbevistning, at det kun har været et lidet virkeligt Udbytte; thi som Saadant vil jeg driste mig til kun at betegne de almindelige Bemærkninger om Bygningen af Budgettet, som navnlig paa den allerførste af de 3 forløbne Rigsdage bleve fremførte af den udmærkede Ordfører i Finanssagen, hvorimod alle de senere Bemærkninger, hvor gode og interessante de end kunne være, dog vare af den Natur, at de med langt større Ret vare komne frem ved Behandlingen af Enkelthederne, hvor de ikke alene havde været paa deres rettere Plads, men ogsaa af Bedkommende kunde være blevene fremførte med langt nøagtigere Kjendskab til det, der forelaa, og til det, hvorom man talte. Det er dette Erfaringens Vidnesbyrd, jeg har paabe- raabt mig, og hvortil jeg tillod mig at knytte den Bemærkning, som jeg paa det Bestemteste finder mig foranlediget til at gjentage i Anledning af, hvad en æret Rigsdagsmand (Hass) bemærkede, nemlig, at Rigsdagens Erfaring er fælles Eiendom for alle Rigsdage, ligegyldigt, om Medlemmerne personligt have gjort den eller ikke, og at det vilde see meget daarligt, meget sporadisk og meget usammenhængende ud med den constitutionelle Udvikling i Landet, dersom alle foregaaende Erfaringer skulde være spildte paa dem, som først kom ind i Rigsdagen paa et senere Stadium. Saadanne Erfaringer modtager man i Arv, dem udvikler man videre; kun paa den Maade kommer der Holdning og Dygtighed ind i den constitutionelle Livs hele Udvikling. Jeg tillod mig derhos at gjøre opmærksom paa, at, naar jeg ellers paa Grund af det umodne Stadium, hvorpaa Finanssagen de foregaaende Aar har været taget til 1ste Behandling, anseer denne 1ste Behandling for unyttig, saa vilde jeg i nærværende Tilfælde ansee den ikke blot for unyttig, men endog for skadelig, og det, som

jeg tillod mig at udvikle, saavel fra det finansielle som fra det politiske Synspunkt. Det er ikke paa nogen Maade af de ærede Talere, der have talt for siebliftelig at lade Finansloven gaae til første Behandling, gjendrevet, eller endog blot forsøgt gjendrevet, at dette Budget deri væsentlig adskiller sig fra de foregaaende, at ikke engang et summarisk Kjendskab til dets Forhold til de foregaaende Budgetter og til de foregaaende Regnskaber kan faaes af selve Budgettet, men kun ved at gaae ind paa alle Underbilag, og det ikke blot de trykte, som vi først i dette Dieblif have modtaget, men ogsaa de skrevne, som af Finansministeren ere bebudede, thi først i Bilagene findes Totalsummerne rejsferdiggjorte, hvorimod det er et secundært Spørgsmaal, hvilken Quotadeel der deraf falder paa det egentlige Danmark og altsaa vil være Gjenstand for Votering her. Men jeg gjentager, at de ærede Medlemmer, som haabe at faae nogen sær belærende Oplysning af den første Behandling, i høi Grad vilde stufte sig, saafremt den vil komme til at foregaae nu strax; thi netop de Medlemmer, som have meest Sagkundskab, netop de Medlemmer, som bør stille den Fordring til sig selv, at hvad de sige skal have Noget at betyde og fortjene Indflydelse, vilde være meest ængstelige og tilbageholdne med at udtale sig, dersom vi, uden et tilstrækkeligt Kjendskab, som ikke kan faaes i en kort Tid, siebliftelig og hovedfulds kastes ind i den første Behandling. Det vil altsaa gaae saaledes, som tidligere. Der vil kun fremkomme ganske enkelte løstrevne Stumper, som ligge En eller Anden særligt paa Hjertet, og som der alligevel ikke vil være affaaaret ham Leilighed til at fremkomme med ved anden Behandling, hvor ethvert specielt Punct har sin rette Plads.